

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XVI/172/12
Sejmiku Województwa Podlaskiego
z dnia 27 lutego 2012 r.

**HARMONOGRAM REALIZACJI WOJEWÓDZKIEJ STRATEGII POLITYKI SPOŁECZNEJ
w latach 2012/2013**

ZASPAKAJANIE POTRZEB RODZIN PODLASKICH			
Cel 1. Wsparcie lokalnych i regionalnych rozwiązań w zakresie mieszkalnictwa			
ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej na terenie województwa	1. Uwzględnienie problematyki budownictwa komunalnego i socjalnego w lokalnych strategiach rozwiązywania problemów społecznych.	Bardzo ważne	- administracja rządowa i samorządowa - organizacje pozarządowe - media
2. Opracowywanie, wdrożenie i kontynuacja programów ograniczających bezrobocie wśród ludzi młodych	1. Wdrożone programy aktywizacji zawodowej. 2. Wzrost liczby osób objętych programami ograniczającymi bezrobocie wśród ludzi młodych.	Bardzo ważne	- Urzędy Pracy - organizacje pozarządowe
Cel 2. Wdrażanie efektywnych programów budownictwa socjalnego oraz przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu			
ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.

1. Wspieranie instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania środków finansowych i realizacji programów pomocowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przeprowadzonych szkoleń i innowacyjnych rozwiązań w dotarciu do środków finansowych. 2. Wzrost planowanych wydatków w budżetach samorządów na politykę społeczną, w tym mieszkaniową. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - organizacje pozarządowe
2. Wdrażanie/rekomendowanie programów ograniczających skutki wykluczenia społecznego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie liczby programów ograniczających skutki wykluczenia społecznego. 2. Opracowywanie i wdrażanie programów „wychodzenia z bezdomności”. 3. Liczba wspólnie podjętych działań w zakresie przeciwdziałania bezdomności. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - administracja rządowa i samorządowa - samorządy lokalne - Urzędy Pracy - Policja - media
Cel 3. Zwiększenie dostępności mieszkańców województwa do oferty kulturalnej			
ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Umożliwienie uczestnictwa w życiu kulturalnym osób dorosłych, dzieci i młodzieży zamieszkujących tereny wiejskie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przedsięwzięć popularyzujących specyfikę regionu i ukazujących regionalny rozwój kulturowy (festyny, konkursy, jarmarki itp.). 2. Wzrost uzyskanych środków finansowych na modernizację bazy kulturowej w samorządach. 3. Liczba wprowadzonych do szkół programów włączających instytucje kulturowe w nurt edukacyjny. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - organizacje pozarządowe - placówki oświatowe - domy kultury i inne placówki kulturowe

2. Wspieranie innowacyjnych rozwiązań umożliwiających dostęp do kultury osobom ubogim	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba inicjatyw zwiększających dostępność do instytucji, zdarzeń kulturowych mieszkańcom terenów wiejskich. 2. Wzrost uzyskanych środków finansowych na modernizację bazy kulturowej w samorządach. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - placówki oświatowe - organizacje pozarządowe - domy kultury i inne placówki kulturowe
---	--	---------------------	--

Cel 4. Wyrównywanie szans edukacyjnych mieszkańców wsi

ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Zaangażowanie lokalnych podmiotów w organizację edukacji przedszkolnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost liczby instytucji świadczących usługi przedszkolne. 2. Liczba dobrych praktyk/liczba wydarzeń upowszechniających dobre praktyki. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - placówki oświatowe - organizacje pozarządowe
2. Rozwijanie form wsparcia i kształcenia uczniów szkół wiejskich	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost liczby wniosków o dofinansowanie na modernizację i wyposażenie bazy dydaktycznej szkół z obszarów wiejskich oraz podnoszenie kwalifikacji przez personel szkół wiejskich. 2. Liczba dobrych praktyk/liczba wydarzeń upowszechniających dobre praktyki. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - placówki oświatowe - placówki doskonalenia zawodowego - organizacje pozarządowe

WYPEŁNIANIE FUNKCJI RODZINY (RODZINY Z OSOBAMI ZALEŻNYMI, BEZPIECZEŃSTWO)

Cel 1. Profilaktyka rodzinna

ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Opracowanie i realizacja programów/projektów	1. Liczba opracowanych i realizowanych programów/projektów profilaktycznych.	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - placówki oświatowe

profilaktycznych przez podmioty działające na rzecz rodziny	2. Liczba usług w zakresie edukacji rodzin.		<ul style="list-style-type: none"> - ochrona zdrowia - instytucje i organizacje kościelne - organizacje pozarządowe - media
2. Integracja podmiotów stanowiących bezpośrednie otoczenie rodziny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, konferencjach, konkursach. 2. Liczba usług specjalistycznych w terenie. 3. Liczba wydarzeń, kampanii społecznych, konferencji, szkoleń. 	Ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - Urzędy Pracy - placówki oświatowe - organizacje pozarządowe
Cel 2. Wzmocnienie aktywności i integracji osób niepełnosprawnych			
ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Wspieranie i promowanie działań na rzecz wczesnej rehabilitacji, jej kompleksowości i ciągłości	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość projektów skierowanych do osób niepełnosprawnych, w tym z wykorzystaniem środków EFS. 2. Udział osób niepełnosprawnych w pracach komisji gminy/powiatu/województwa nad decyzjami ich dotyczącymi. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - PFRON - ochrona zdrowia - organizacje pozarządowe
2. Wspieranie realizacji programów zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, warsztatach, konferencjach itp. 2. Liczba programów zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy. 	Ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - Urzędy Pracy - PFRON - organizacje pozarządowe
Cel 3. Rozwój usług na rzecz rodzin			
ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.

1. Pomoc w opracowaniu i wdrażaniu programów lokalnych na rzecz dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba udzielonych dofinansowań do opracowanych projektów/programów. 2. Liczba udzielonych porad/doradztwa dla rodzin. 3. Liczba organizowanych wydarzeń promocyjno-integracyjnych z udziałem rodzin. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - organizacje pozarządowe
2. Rozwój profilaktyki alternatywnej, zagospodarowanie czasu wolnego/organizacja zajęć pozalekcyjnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba placówek oświatowych/kulturalnych. 2. Liczba świetlic terapeutycznych. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - organizacje pozarządowe
Cel 4. Rozwój usług socjalnych i edukacyjnych dla osób starszych			
ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Rozwój placówek świadczących usługi opiekuńcze, rehabilitacyjne, specjalistyczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zorganizowanych szkoleń/warsztatów na rzecz osób starszych. 2. Liczba osób starszych objętych usługami. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - ochrona zdrowia - organizacje pozarządowe
2. Inspirowanie rozwoju rodzinnych form opieki w stosunku do osób tego wymagających	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zorganizowanych spotkań, imprez kulturalnych/integracyjnych dla osób starszych. 2. Ilość projektów/programów na rzecz osób starszych, w tym z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - ochrona zdrowia - organizacje pozarządowe
Cel 5. Wzmocnienie konstruktywnych postaw dzieci i młodzieży			

ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Inspirowanie i wdrażanie programów dotyczących prawidłowych postaw wychowawczych	1. Liczba wdrożonych programów skierowanych do rodziców/opiekunów.	Bardzo ważne	- samorządy lokalne - placówki oświatowe - organizacje pozarządowe - instytucje i organizacje kościelne
2. Tworzenie i wspieranie rozwoju ofert spędzania wolnego czasu	1. Liczba wdrożonych programów skierowanych do rodziców/opiekunów. 2. Zmiana postaw i zachowań rodziców.	Bardzo ważne	- samorządy lokalne - Urzędy Pracy - placówki oświatowe - organizacje pozarządowe

Cel 6. Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej oraz rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie bezpieczeństwa

ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie.	1. Liczba kampanii społecznych na temat przemocy w rodzinie. 2. Liczba wydarzeń, w tym opracowanych materiałów informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych.	Bardzo ważne	- administracja rządowa - samorządy lokalne - placówki oświatowe - Policja - ochrona zdrowia - organizacje pozarządowe
2. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie konsekwencji stosowania przemocy	1. Liczba szkół wdrażających w program nauczania treści dotyczące przemocy.	Bardzo ważne	- administracja rządowa - samorządy lokalne - placówki oświatowe - Policja - ochrona zdrowia - organizacje pozarządowe

PROFILAKTYKA ORAZ OFERTA LECZENIA W SYSTEMIE OCHRONY ZDROWIA

Cel 1. Wspieranie działań służących promocji zdrowia i kształtujących zdrowy styl życia

ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
---------	-----------	--------------------------------------	------------------

1. Pozyskiwanie środków na programy i projekty prozdrowotne, w tym z zewnętrznych funduszy pomocowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost nakładów finansowych na działania prozdrowotne. 2. Liczba złożonych wniosków o zewnętrzne fundusze pomocowe na działania prozdrowotne. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - placówki oświatowe - Narodowy Fundusz Zdrowia - ochrona zdrowia - organizacje pozarządowe - media - Policja
2. Wspieranie i rozwijanie metod profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Rekomendowanie i standaryzacja programów profilaktycznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost liczby wojewódzkich i lokalnych kampanii/akcji edukacyjnych, promujących zdrowie, profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień. 2. Wzrost liczby projektów spełniających standardy działań programowych. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - ochrona zdrowia - organizacje pozarządowe - placówki oświatowe - Policja
Cel 2. Optymalizacja usług medycznych			
ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Wspieranie osób i rodzin o najniższych dochodach w zakresie poprawy dostępności do świadczeń medycznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost liczby utworzonych placówek opieki krótko, średnio, długoterminowej i rehabilitacji, domów opieki oraz poradni ambulatoryjnych. 2. Wzrost wydarzeń/akcji integracyjnych. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - jednostki opieki zdrowotnej publicznej i niepublicznej
2. Zapewnienie komplementarności działań instytucji zajmujących się problemami uzależnień	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utworzenie banku dobrych praktyk o realizowanych programach. 2. Wzrost liczby akcji promujących dobre praktyki. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - jednostki opieki zdrowotnej publicznej i niepublicznej - organizacje pozarządowe

Cel 3. Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych, współuzależnionych i ich rodzin			
ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Usprawnienie i ułatwienie dostępu do ambulatoryjnego leczenia uzależnień	1. Wzrost liczby placówek lecznictwa odwykowego. 2. Wzrost liczby osób korzystających z dostępnych form pomocy.	Bardzo ważne	- samorządy lokalne - jednostki opieki zdrowotnej publicznej i niepublicznej - organizacje pozarządowe
2. Zapewnienie komplementarności działań instytucji zajmujących się problemami uzależnień	1. Wzrost liczby rodzin objętych pracą zespołów interdyscyplinarnych. 2. Wzrost liczby powołanych i funkcjonujących interdyscyplinarnych zespołów doradczych.	Bardzo ważne	- samorządy lokalne - jednostki opieki zdrowotnej publicznej i niepublicznej - organizacje pozarządowe - placówki edukacyjne - Policja
Cel 4. Usprawnienie systemu wykrywania, diagnozowania i redukcji uzależnień wśród dzieci i młodzieży			
ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Wspieranie wdrażania do szkół praktycznych zajęć w zakresie umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami w formie treningów, warsztatów	1. Podniesienie kompetencji kadr realizujących działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży. 2. Wielokierunkowe działania na rzecz wczesnego zapobiegania demoralizacji i przestępczości nieletnich.	Bardzo ważne	- samorządy lokalne - placówki oświatowe - Policja - organizacje pozarządowe

2. Rozwój gminnych i powiatowych placówek pomocy i wsparcia dzieci i młodzieży	<p>1. Przeprowadzenie badań związanych z używaniem środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.</p> <p>2. Wspieranie programów profilaktycznych realizowanych w środowisku szkolnym i rodzinnym.</p>	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - placówki oświatowe - organizacje pozarządowe - jednostki opieki zdrowotnej - Policja
--	--	---------------------	--

WZROST ZATRUDNIENIA I MOBILNOŚCI ZAWODOWEJ

Cel 1. Promocja i aktywizacja regionalnego rynku pracy – rozwój inicjatyw służących tworzeniu miejsc pracy

ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Wspieranie regionalnych inicjatyw gospodarczych	<p>1. Liczba zawiązanych inicjatyw, partnerskich porozumień.</p> <p>2. Kwota środków pozyskanych i wykorzystanych.</p> <p>3. Liczba wydarzeń, kampanii, konferencji wspierające regionalne inicjatywy.</p>	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - Urzędy Pracy - organizacje pozarządowe - samorządy lokalne
2. Pozyskiwanie i optymalne wykorzystanie środków finansowych z zewnętrznych funduszy pomocowych, celem poprawy infrastruktury województwa	<p>1. Liczba zawiązanych inicjatyw, partnerskich porozumień.</p> <p>2. Kwota środków pozyskanych i wykorzystanych.</p> <p>3. Liczba złożonych wniosków.</p>	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne

Cel 2. Dostosowanie kształcenia i edukacji do potrzeb rynku pracy

ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Zwiększenie współpracy placówek systemu kształcenia z instytucjami	1. Liczba zaopiniowanych kierunków kształcenia dostosowanych do potrzeb rynku	Ważne	<ul style="list-style-type: none"> - Urzędy Pracy - placówki oświatowe

rynku pracy oraz pracodawcami	pracy. 2. Liczba wypracowanych prognoz dotyczących zapotrzebowania na zawody.		- Wojewódzka/Powiatowa Rada Zatrudnienia
2. Wypracowanie metod i narzędzi służących długofalowemu prognozowaniu zapotrzebowania na określone zawody i kwalifikacje w regionie	1. Liczba raportów z badań. 2. Liczba raportów dotycząca zawodów deficytowych i nadwyżkowych. 3. Liczba wypracowanych prognoz dotyczących zapotrzebowania na zawody.	Ważne	- Urzędy Pracy
Cel 3. Ograniczenie skali zjawiska wykluczenia społecznego i ubóstwa			
ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez aktywne programy rynku pracy	1. Liczba osób objętych aktywnymi programami rynku pracy. 2. Liczba projektów dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Ważne	- samorządy lokalne - Urzędy Pracy - pracodawcy - organizacje pozarządowe
2. Promocja i rozwój ekonomii społecznej	1. Liczba osób, które uzyskały pomoc. 2. Liczba powstałych KIS, CIS, spółdzielni socjalnych.	Ważne	- samorządy lokalne - Urzędy Pracy - organizacje pozarządowe
EFEKTYWNA POMOC SPOŁECZNA			
Cel 1. Zapewnienie możliwości kompetentnej pomocy i wzrost rodzin usamodzielnianych			
ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Zróżnicowanie wsparcia rodzin. Wdrażanie wszystkich modeli pracy socjalnej, tj. pracy z indywidualnym	1. Liczba/wzrost kontraktów socjalnych, programów usamodzielniania, programów aktywności.	Bardzo ważne	- samorządy lokalne - realizatorzy strategii gminnych, powiatowych

przypadkiem, grupą, społecznością, praca z projektem, streetworking i outreachworking	<ol style="list-style-type: none"> Liczba klubów, centrów i innych inicjatyw pomocowych (wzrost). Liczba rodzin objęta wsparciem asystentów rodzinnych w terenie (w ciągu całego roku) 		<ul style="list-style-type: none"> - organizacje pozarządowe - media
2. Wspieranie działań na rzecz zapobiegania marginalizacji grup społecznych oraz rozwiązywania konkretnych problemów społecznych	<ol style="list-style-type: none"> Liczba/wzrost projektów systemowych i konkursowych na rzecz pomocy realizowanych lokalnie, regionalnie i w partnerstwie. Liczba kadry specjalistycznej w ośrodkach, gminach i powiatach. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - placówki oświatowe - ośrodki edukacyjne - Sądy - Policja - poradnie pedagogiczno-psychologiczne - instytucje i organizacje kościelne - organizacje pozarządowe
Cel 2. Rozwój aktywnych form pomocy społecznej, integracji i ekonomii społecznej			
ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Szkolenia liderów i służb społecznych w zakresie aktywnej integracji i ekonomii społecznej	<ol style="list-style-type: none"> Liczba nowych inicjatyw społecznych ekonomii społecznej Liczba liderów uczestniczących w szkoleniach oraz ilość szkoleń przeprowadzonych 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - organizacje pozarządowe
2. Łączenie usług świadczonych przez różne podmioty w całościowe systemy i udostępnianie aktualnej informacji w tym zakresie	<ol style="list-style-type: none"> Liczba nowych i reaktywowanych grup samopomocowych oraz organizacji pozarządowych. Liczba inicjatyw, projektów, nowych podmiotów ekonomii społecznej. 	Ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - organizacje pozarządowe - ośrodki edukacyjne - poradnie pedagogiczno-psychologiczne - instytucje i organizacje kościelne

Cel 3. Wyrównywanie szans w dostępie do usług społecznych i integracji mieszkańców (wsi)

ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Rozwój specjalistycznych placówek pomocy społecznej, ośrodków wsparcia rodzinnego, poradnictwa, świadczących różnorodne usługi socjalne wynikające z potrzeb społeczności lokalnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost/liczba usług świadczonych przez partnerstwa oraz ngo. 2. Wzrost zatrudnienia specjalistów pomocowych w terenie. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - realizatorzy strategii gminnych i powiatowych
2. Zwiększenie ilości i dostępności obiektów i placówek, w których świadczy się usługi i wsparcie na obszarach wiejskich	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie ilości i dostępności obiektów i placówek, w których świadczy się usługi i wsparcie, w tym specjalistyczne. 2. Wzrost jakości usług społecznych, w tym na obszarach wiejskich. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - grupy samopomocowe, wsparcia - organizacje pozarządowe - Sądy, Policja - poradnie pedagogiczno-psychologiczne - instytucje i organizacje kościelne

Cel 4. Wspieranie rozwoju infrastruktury pomocy społecznej

ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Podnoszenie kompetencji służb społecznych, liderów i pracowników organizacji sektora pomocowego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba studiów, wizyt, szkoleń, staży, innych form kształcenia i podnoszenia kompetencji. 2. Liczba osób uczestniczących w superwizji i grupach superwizyjnych. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - realizatorzy strategii gminnych i powiatowych
2. Organizacja szkoleń, seminariów, wyjazdów studyjnych i spotkań dla osób odpowiedzialnych, liderów i instytucji realizujących politykę społeczną (adekwatnych do	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba studiów, wizyt, szkoleń, staży, innych form kształcenia i podnoszenia kompetencji. 2. Liczba wydarzeń i uczestników promujących dobre praktyki w obszarze pomocy 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - grupy samopomocowe, wsparcia - organizacje pozarządowe - instytucje i organizacje kościelne

zdiagnozowanych potrzeb w zakresie planowania i wdrażania usług społecznych)	(publikacje, strony, seminaria, konferencje, wizyty, itp.).		
3. Stworzenie stałych, gminnych, powiatowych i regionalnych form współpracy i wymiany doświadczeń w zakresie identyfikacji i rozwiązywania problemów społecznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost liczby programów/projektów systemowych i konkursowych w ramach środków EFS. 2. Wzrost liczby partnerstw realizujących działania społeczne. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - poradnie psychologiczno-pedagogiczne - specjaliści-superwizorzy
4. Zwiększenie ilości i dostępności obiektów i placówek pomocowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba nowopowstałych placówek lub liczba przekształconych placówek opiekuńczo-wychowawczych; 2. Likwidacja barier architektonicznych w placówkach pomocowych; 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - realizatorzy strategii gminnych i powiatowych - grupy samopomocowe, wsparcia - organizacje pozarządowe, - instytucje i organizacje kościelne

KAPITAŁ SPOŁECZNY

Cel 1. Zwiększenie skuteczności działań osób i instytucji na rzecz rozwiązywania problemów społecznych

ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Podnoszenie wiedzy w zakresie tworzenia partnerstwa i animowania pracy środowiskowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba instytucji i NGO objętych programami doradczymi, konsultingowymi. 2. Liczba NGO korzystających ze szkoleń. 	Ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - instytucje i organizacje realizujące projekty PO KL - grupy samopomocowe, wsparcia - organizacje pozarządowe - Policja - ochrona zdrowia - ośrodki leczenia uzależnień - poradnie pedagogiczno-psychologiczne

			<ul style="list-style-type: none"> - instytucje i organizacje kościelne - media
2. Organizowanie kształcenia podnoszącego kwalifikacje kadry pomocy społecznej, w szczególności w zakresie pracy socjalnej i organizacji pomocy społecznej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost poczucia kompetencji i profesjonalizmu osób pracujących w NGO, grupach samopomocowych, wsparcia, KIS, CIS itp. 2. Liczba partnerstw, w tym nowoutworzonych w lokalnych społecznościach. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - instytucje i organizacje realizujące projekty PO KL - organizacje pozarządowe - placówki oświatowe - ośrodki edukacyjne
1. Weryfikacja i rekomendowanie programów i projektów, praktyk pomocowych i edukacyjnych skierowanych do grup najslabszych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba pracowników instytucji służb społecznych i specjalistów podnoszących kwalifikacje. 2. Stworzenie i prowadzenie banku danych o rekomendowanych projektach i programach pomocowych rodzinie. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - instytucje i organizacje realizujące projekty PO KL - organizacje pozarządowe
Cel 2. Stymulowanie i wspomaganie lokalnych inicjatyw			
ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Koordynacja działań w zakresie polityki i pomocy społecznej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba (wzrost) działań we współpracy międzygminnej i międzyinstytucjonalnej. 2. Liczba instytucji/NGO/grup wdrażających formy współpracy, wymiany doświadczeń itp. 	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - Urzędy Pracy - instytucje i organizacje realizujące projekty PO KL - grupy samopomocowe, wsparcia - organizacje pozarządowe - instytucje i organizacje kościelne
2. Zapewnienie udziału liderów/grup/stowarzyszeń lokalnych w projektach opracowanych przez gminy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba (wzrost) inicjatyw społecznych na terenie województwa skierowanych do różnych grup społecznych. 2. Liczba wniosków w gminach o dofinansowanie działań integracji społecznej. 	Ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - instytucje i organizacje realizujące projekty PO KL - grupy samopomocowe, wsparcia - organizacje pozarządowe - instytucje i organizacje kościelne

			- media
Cel 3. Podnoszenie jakości działania organizacji pozarządowych			
ZADANIA	WSKAŹNIKI	Poziom realizacji w latach 2012/2013	Realizatorzy np.
1. Promowanie dobrych praktyk i modelowych działań organizacji pozarządowych	<p>1. Liczba konsultacji, debat publicznych i podejmowania inicjatyw obywatelskich na rzecz rozwiązywania problemów lokalnych i regionalnych.</p> <p>2. Liczba wydarzeń upowszechniających dobre praktyki realizowanych przez NGO i grupy społeczne.</p>	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - samorządy lokalne - instytucje i organizacje realizujące projekty PO KL - grupy samopomocowe, wsparcia - organizacje pozarządowe
2. Podnoszenie wiedzy i kompetencji pracowników administracji publicznej w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi	1. Liczba szkoleń podnoszących wiedzę pracowników administracji publicznej w zakresie współpracy z ngo.	Bardzo ważne	<ul style="list-style-type: none"> - administracja rządowa i samorządowa - instytucje i organizacje realizujące projekty PO KL - grupy samopomocowe, wsparcia - organizacje pozarządowe